

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 100 frt — kr.
 Félévre . . . 50 „ — „
 Negyedévre . . . 25 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével
 szemben,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó föl-
 szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Kéziratot vissza nem adjuk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel.

Bánffy-korszak.

Pécs, 1896. július 14.

(*) Midőn Bánffy báró belecsöppent a miniszterelnöki székbe, még a legnaivabb politikus sem hitte volna, hogy 3—4 hónapnál tovább kihuzza azon az exponált helyen, szemben az ellenzék támadásával, hozzá még azzal a korlátolt tehetséggel, a melylyel a gondviselés megáldotta a mi első tisztviselőnk.

Es ime, a próbahét azóta többszörösen elmúlt és a nemes báró nem pottyant ki a piros bársonyszékből, sőt annyira görcsösen ragaszkodik birásához, hogy valami kívülről jövő vis-major-nak kell jönnie, hogy eltávolíttassék arról a helyről, a hol csak kárt és veszedelmet hozhat szegény hazánkra dicstelen működésével.

Van azonban egy tudománya, melyben ritkítja párját, a mely zsarnoki érzelmeivel párosulva a választási fufangok összeségében áll. Kicsinyben már bemutatta ezt a tudományát több pótválasztásokon, most azonban az examen előtt áll, midőn minden erejét és fufangosságát meg kell feszítenie, hogy lelkének egyetlen vágyódását elérhesse, azaz a nagy szigorlaton, az új választásokon sikerrel essék keresztül és mint kitűnő képzettségű kormányelnök tovább is megmaradhasson a hatalom birtokában.

Mit neki a haza érdeke egy ilyen dicső választási hadjáratral szemben! Nem is csinált belőle titkot soha, hogy minden erejével csakis ezt a célt törekszik elérni, sőt fenyegető hangját mindenkivel szemben hallatta, a kit nagy célja kivételének útjában kellemetlen akadályul látott.

A Lónyay-féle erőszakos választások eltörpülnek majd azok mellett a dicső stiklik mellett, melyekhez az idén lesz szerencsénk. Mert a nemes báró úgy gondolkozik, hogy teljesen a saját képe fogja átformálni az új képviselőházat és ebben és ennek nevében úgy fog beszélni, a mint ezt XIV. Lajos francia király is cselekedte: „A képviselőház én vagyok.“ Ha ezt a célját eléri, akkor kezdődik a tulajdonképpeni Bánffy-korszak, mely ha hosszabb nem is, de minden esetre lesz oly hosszú, mint a Tisza-regime volt.

E végből a hazai választókerületeknek a térképét már megcsinálták. Más ellenzék nem tűrnek meg, és ezt is csak ott, a hol „muszáj“, mint a függetlenségi és 48-as pártot. Száz képviselőt beküldhet pártunk a parlamentbe, hogy hangoztassa és fentartsa az önállóság eszméjét és törekvéseit, a minek egy raffiniált kormányelnök végtelen nagy hasznát veszi, mikor Béccsel folytat alkudozásokat, a többi pártok azonban kéréletlenül össze fognak töretni.

A választási kassza oly tömött, a minő még soha sem volt, melyet az üresedésben lévő pécsi és roznói püspöki javak időközi jövedelmei is szaporítottak. És a jó vidéknek lesz alkalma a csendőri szuronyok villogásán kívül uhlánus és dragonyos kardokban is gyönyörködni, miután az Ausztriában ekkor már nélkülözhető fegyvernembeli csapatok sikerrel lesznek fölhasználhatók egyes Tarnóczyak által.

Szavazni csak az fog, a ki előírás szerint szavaz, következőleg nem valami nehéz lesz meghatározni az új parlament kormánypárti többségét, a melylyel Bánffy báró az új kiegyezést fogja tárgyalatni, illetve szankcionáltatni azt az előleges megegyezést, a melyet a nemes báró már megcselekedett.

Legkevesebb akadály előtte, hogy a mostani kormánypárti kvóta-bizottsággal ellentétbe keveredik. Az új parlament új kvóta-bizottságot választ és gondja lesz reá Bánffy bárónak, hogy azok a csökönyösnek látszó elemek onnét kimaradjanak és az új stréber-haddal szája ize szerint megcsinálja a kiegyezést ujabb tiz esztendőre, még pedig oly alakban, a minőben rajta kívül más senki sem vállalkoznék, a mi által ő lesz a legkedvesebb embere Bécsnek. Ebben az esetben aztán nehéz, sőt majdnem lehetetlen dolog lesz kibuktatni a bársonyszékből, mert a korona

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Kalmár Panna.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

I.

Kalmár Panna volt a falu legszebb lánya. A haja sötét, kék a szeme. Ez ugyan nem nagy ritkaság, de hát a faluban egyedül a Kalmár leánynak volt sötét haja, kék szeme. Azaz sötét haja volt másnak is, de olyan, mint a Pannáé, egyiknek sem. A maga fajtabeliek nem nagyon sokat törődtek a Kalmár Panna ezen jelességeivel, miket a természet pazar keze adott neki oda, — de az uriosztály . . . Hja! az uriosztály!

„Az urak a cserebogarat is megeszik“ — bökkenté ki egyszer a Panus pirosvérű imádója — mely kijelentés — úgy látszik — használt a szép leánynak, mert azóta került minden kabátos embert. De még egyszer a főtisztelendő plébános urnak is elfelejtett „dicséretessék“ -et mondani, úgy megijedt attól a cserebogártól, a ki épen mikor el akarta mondani a szent igéket, flegmatice egyenesen a fejének röpült. (Azt hitte, hogy most mindjárt bekapja az a cserebogár szőröstül-bőröstül.) Kapott is ezért a bűnért hatalmas dorogatóriumot és akkora penitenciát, hogy talán még most is imádkozza.

De bizony még sem imádkozza, mert hej! azóta sok viz folyt le a Dunán . . .

II.

Egyik napon kora hajnalban élesen pattogó trombitaszóra ébredt föl a falu aprajagyja.

„Itt vannak a huszárok!“

A cinos parasztleánykák édes csókokra, édes órákra emlékezve vissza, lélekszakadva rohantak az ablakokhoz és örömtől repeső szívvel, türelmetlenül várták az aranyos leventéket. Pár serényebb már kint állt a kapuban — felöltözve, hamarosan össze is verődött egy kis csoport és a pergő nyelvek elkezdtek tereferálni. Köztük volt egy kis halovány szőke leány is, mindjárt ráfogták, hogy a Kardos Pistának, a trombitásnak a betege.

Az a halovány szőke leány nem szólt rá semmit, csak nagyot sóhajtott, hogy kívül is meghallatszott a tenyerével félkört formálva szeme fölött, bele bámult a porfellegbe, mit a falu hosszú utcájának a másik végén a huszárok lovainak patás lába vert föl. Most ismét megharsant a kürt közelebből, erősebben — az a szőke kis leány ráismert az érchangra, s olyan boldogan rebegték remegő ajkai: édes Pistikám! . . . édes angyalom! . . .

Már lehetett hallani a kardok csörömpölését, amint odaverődtek a lovak habos oldalához . . .

Kalmárék háza táján egy lélek se volt az utcán Pannán kívül, kit szintén kihozott a kíváncsiság. Annyira közömbös, vagy

talán álmos volt még, hogy észre se vette, a mint a vezető tiszt eléje ugratott táncoló lovával. Csak akkor rezzent föl, mikor meghallotta a tiszt csengő hangját, a ki köszöntötte:

Jó reggelt! — kis leány.

A Kalmár Panni torkán megakadt a szó, pedig azt akarta mondani, hogy „Isten hozta!“ — Cserebogár olyan kora reggel még nem repül, attól nem rémülhetett meg. De nem is volt az rémület, ami arcára írta magát, hanem az a hirtelen megkapó mélyéges szerelem, mit az a huszártiszt olyan kitűnően le tudott olvasni annak a leánynak az arcáról. Mikor elpirult, az azt jelentette: szeretlek . . . mikor pedig elhalványodott az a haloványság csak nem akart letűnni az arcáról, abból azt lehetett kiolvasni: halálíg.

Szeretlek halálíg!

A csapat utolérte a tiszteket, nem volt sok ideje.

— Mi a neved? — kérdé.

— Panna!

— Az enyém meg Jóska! Aztán el ne felejtis Pannuska, mert én nem feledlek el — soha!

A trombita megharsant, a csapat továbbment, porfelleget verve föl, mely beburkolta azt a halovány leányt, a kinek az arcáról most csak azt lehetett kiolvasni: halálíg! . . .

A porfelhő lassan leszállt a kibontakozott belőle a szép rózsaszínű Kalmár Panna.

varázsa tartja biztonságban a netalán elene irányzott támadások ellen.

Ez a szomorú jövő képe, egy dicstelén Bánffy-korszak, mely meg fogja mutatni, hogy miképpen lehet a semmi emberekből is valamit csinálni. Önálló gondolkodás, önálló nézet Bánffy előtt nem kedvesek, következésképp még azok az ugynevezett tekintélyes kormánypartii korifeusok is könnyen kimaradhatnak a képviselőségből, a kik nem mindenkor és mindenben hajtanak térdet, fejet a mindenható báró előtt és zavarják az ő cirkulusait.

A korrupció törvényes létalapot nyer, nyiltan folyik a vásár, ki ad többet, vagy pedig ki adja el magát olcsóbban. A vicináliták még nagyobb mennyiségben vonulnak majd be az új parlamentbe, sokan, igen sokan fognak abból hasznot húzni, hogy támogatták a kormányt, sőt most már ezt nem is kell titkolniok, midőn az általános zsebelés többé már nem szégyen, és az egész választási hadjárat nem egyéb egy jól elrendezett komédiánál.

Hála az égnek, vannak még olyan polgárok, a kiket nem lehet megtéveszteni, akik tudják és felfogják szavazataik súlyát és tömörülnek ez ellen a gyalázatos rendszer ellen és megmutatják az őket kísérőbe ejteni akaróknak, hogy nem vagyunk eladók.

Éppen az új kiegyezés megkötése az az alkalom, hogy pártunk egész erejével lépjen sorompóba annak megkötése ellen és ezt könnyen megtehetjük, ha keresztet huzunk Bánffyk számadásain, ha ugyanis nem száz, hanem kétszáz függetlenségi képviselőt küldünk a parlamentbe, oly számot, mely már tömegénél fogva is imponál és erejével meg tudja akadályozni országunknak újabb tíz évre leendő bérbeadását.

Csináljuk meg mi is a magunk választási térképét. Ha végig tekintünk Magyarországon, ismerve a lakosság érzelmeit,

Milyen más lett abból a halavány leányból. Előbb a halált emlegette, most pedig mintha azt mondaná: szeretlek! . . . szeretlek! . . . Halálig szeretlek! . . .

És százszor, ezer-szer elrebegették ajkai: „Szeretlek halálig! . . . Halálig szeretlek!”

III.

„Aztán el ne felejtse Pannuska, mert én sem feledlek el — soha!” A fiatal huszár tiszt ezen szavaival feküdt le Panna minden este, ezekkel a szavakkal kelt föl minden reggel. Új életet kezdett. Az eddigi vig, gond nélküli parasztleány megkomolyodott. — Elmélázva áll ki sokszor a kapuba s nem vette észre, ha mellette elmentek. Csak akkor rezzent föl, ha a falu kanása megfujta a túlköt, s astán bágyadtan mosolygott, ha észrevette csalódását.

Hogyan is téveszthette össze a kanász túlköjének mély bugását a huszárok trombitájának pattogó szavával? . . . Ezen azután elgondolkodott sokáig, míg a kigyuladt csillagok nem figyelmeztették a lefekvésére. — Az ágyban sóhajtozott legtöbbször, ott fájt a szive a legjobban és mégis minden nap alig várta, hogy beesteledjék. Olyan jó képzelőtehetsége volt! Ha lehajtotta fejét a vánkosra, el tudta képzelni, hogy milyen jó volna most annak a fiatal katonatisztnek a keblén pihenni és erre a gondolatra úgy megdobogott a szive. Azután mikor már fájt az a heves szivdobogás, elkezdte azt csitogatni. Csitit-

bátran számításba vehetjük, hogy kétszáz választó kerületben a mi hiveink vannak többségben, csak hogy ezek eddigelé nem tudtak érvényesülni a hiányos vezetés és szervezkedés következtében, mely a múltban már annyiszor vitte a kormánypartit táborába a mi pártfeleinket „elveik fenntartásával.”

Nekünk minden létező párt ellenségünk, ne ülünk fel tehát más pártok paktálási ajánlatainak, nekünk és pártunk ügyének nincs abból hasznunk, legfeljebb csak anyagot szolgáltatnak újabb megrágalmazásokra. Ennélfogva mindenütt, ahol csak függetlenségi választók vannak, állítsunk jelöltet, tegyünk, cselekedjünk, az eredmény el nem maradhat. Mert kormányokat csak erős ellenzék képes megbuktatni és a mi erőnk képezi a nemzet erejét. Tartsunk tehát össze, ne adjon okot félreértésre csupán az a körülmény, vajjon a polgári hatóság előtt házasodnak-e az emberek, vagy a papok előtt. Ez nem közjogi kérdés, csinálja ezt mindenki a maga lelkiismerete szerint. A fő az, hogy egyek legyünk a főbb és sarkalatos elvekben, a mi nem más, mint Magyarország függetlensége.

Szigetvári levél.

— Alkalmi tudósítónktól. —

Szigetvár, július 13-án.

Addig ijesztgettek vele, míg végre megjelent a róm: a barcsiak megkapták a szolgabiróságot s erős a hitük, hogy a járásbiróság, adóhivatal sem fognak soká késni. Ez a mi külön ujságunk s nem is érdektelen.

És micsoda öröm van most Barcsan; triumfál az ujságjuk s az emberek mind boldogok. Mi pedig . . . Nos, mi? Ugyan kit érdekelne nálunk ilyen dolog. Talán a hivatalnokai kart? Hisz' evvel csak növekszik a kilátás az előléptetésre s mi fő, kevesebb

gatta, el is altatgatta minden este dobogó szivét, de csak nem tudta elfelejteni azt a fiatal huszártisztet. És még ő mondja: „Aztán ne felejtse el Pannuska, mert én sem feledlek el — soha!” Hogy is felednék én tégedet — tégedet. Ha nyitva a szemem, téged látlak, ha lehunyom a szemem, előttem állez. Ha örülök, miattad örülök, ha sírok, utánad sírok. Téged látlak mindig — mindig, édes Jósám, édes Mindenem! . . . A kis ablakon beragyogott két csillag, — a kis szobából a legszebb csillagpár sirt vissza az égre . . .

És ez így ment minden nap, minden éjjel, — három éven át.

IV.

Megharsant egyik éjjel újra a huszárok trombitája. A falu képe ugyanaz volt, mint három évvel azelőtt. Panna is a régi helyen állt, és várt — egyre várt. Elvonult már előtte az ezred — és minden pillanatban halványabb lett az arca. Nemsokára jött egy fényes kocsi, benneült valami magasrangú huszártiszt a feleségével.

A Kalmár Pannát a szomszédasszonyok ölelték fel a földről és vitték be a házba . . .

Eljött az est. Elcsendesedett minden . . . Két csillag futott le az égről. Ki halt meg? — kérdezték egymástól az emberek.

A Kalmár Panna halt meg! És talán még valaki — erkölcsileg?

Ábrahám Ernő.

lesz a dolog. Ha sok az ember, hát több lesz a fóka is.

Egy-két patrióta busong, de nem kell féltetni őket, nem a közérdek miatt. Hadd fájjon a lelkük. Ha lett volna bennük erő, akarat és tehetség, ha elhárítani nem is, de legalább ellensúlyozni tudták volna a veszteséget. Alattomos utakon akartak a barcsiaknak eleibe kerülni, de hát régi igazság, hogy az egyenes út a legrövidebb is, és a barcsiak ezen jártak.

Igazán szomorú látni, hogy Szigetvár, mely első lehetne a megyében, polgárai hibájából egy egészen közönséges falu nivójára süllyed.

És nem csoda. Hiszen innét nem is volt a város életében egyetlen tényező sem, mely megtette volna a magáét.

A gazdag, hatalmas földesur emlékét egy téglá nem fogja megtartani. Másutt sokkal kisebb javadalommal bíró plébánosok önálló kultur intézményeket létesítenek; nálunk bár ezrek a jövedelmei, ilyenre nem kerül. A város vezetésében pedig mekkora a gyámsalomság, mily elszomorító a tehetetlenség!

A modern törekvéseknek sehol nyoma sincs, a társadalmi élet rég felbomlott; megszaggatták a durvaság, elítélet, gög. Így csak természetes a szellemi élet hiánya.

Kereskedőink krájlerek, szellem és merészség nélkül, piacunk pedig egyre fogy.

Ily viszonyok közt köszöntött ránk az évezred nagy követeléseivel, melyeket egyszerűen nem vettünk tudomásul. Mégis van egy 500 frtos alapítványunk, talán elérhetően célra.

Ennyi nyomorúsággal szemben ott áll rivalisunk Barcs; ifjú erővel, merész vállalkozásaival. Milyen kilátások a jövőre nézve!

H i r e k.

Pécs, 1896. július 14

Csodagyermek.

Szókefűrtű bájos gyermek ül a zongoránál. Festeni se lehetne szebbet a gömbölyű kis orcájánál, a révedező, okos kis szemeinél, a mennyboltozat tündöklől bennök, oly tisztaszépek, ártatlanok, miként az imádság, mért hogy nem mosolygók? . . . Hiszen az angyalok, a te szárnyas testvérekid, szókefűrtű kicsi komolyságom, édes gyermekem, mosolyogni szoktak ám ott, fenn az égben, azért olyan nyájas, oly derült az ég, azért olyan nevető a játszai napsugár is . . . ne szomorítsd hát meg őket, ne busítsad, ne légy olyan kimért, komoly, ne légy oly szomorú . . .

Mikor úgy szeret, csodál, úgy bálványos téged minden.

Nézd csak, a te „aranyos kis mamád”, a hogyan őt szólítani tanultad, milyen boldog áhitattal néz rád, a mint apró ujjacskáid, azok a gyöngék. azok a rózsásak végig futnak a zongora hideg billentyűin . . . a szívével, a lelkével néz hosszan, édesen mindig csak tégedet, nem, óh nem látja ő a te szép szomorú kis szemecskédet, a te komoly, gömbölyű kis orcácskádat, csak a játékosat, a művészetedet bámulja velünk együtt ő is, a szegény; nézd! — de még se nézz az arcára, ne lássad meg rajta, ne érezze a te kis szived sohase meg, hogy mily gyarló, milyen hiveséges érzés tölti be a szivét a te aranyos kis mamádnak, a mikor mennyei gyönyörűséggel legelteti rajtad a szemét, a mikor mindent feledve maga körül olyan büszke bámulattal felejtkezik te rád . . .

Az ő szülőtte gyermeke az a csodálatos kis jószág, az a csodagyermek, a hogy téged mindenki hi . . . ott a zongoránál!

Hogy bámulja, hogy ünnepli, becési, isteniti mindenki az ő kicsikéjét, a ki már akkor — a mikor kis társai csak a játékszereikhez, a szép képes könyvekhez, no

meg a siráshoz értenek csupán — mint kész kis művésznek produkálja magát annyi fényes társaság előtt s teszi híressé, irigyeltté, boldoggá — az ő aranyos kis mamáját.

Te meg édes kis komolyságom, szükefűrtű szomorú kis leány ott ülsz az előtt a kegyetlen, nagy zongora előtt s egykedvűen, hol unottan, hol meg könyvedet hullatva titokban szép kék szemecskéből gyönyörködted a kegyetlen bácsikákat, nénikéket, játszol pihenés, megszakítás nélkül, hogy gyöngé, rózsás ujjacskáid végtére gépiesen futnak végig a zongora hideg billentyűin . . . nem is hallod talán a tapsvihart, mi az utolsó akkord nyomába kél, a sok, sok édes bókot és hízlegést, mit boldogan mosolygó kis mamád kap érted, nem is érzed talán a millió csókot, a mit bámuló hived a nagy, a fényes bácsik, nénikék — kézről-kézre adva téged — nyomnak mosolygásra csak nem nyíló pici ajkadra . . . a te pici lelked ott csapong a szomszédos gyerekzobában, a játékban, gondtalan örömeikben kifáradt, kipirult orcájú kis társaid között, gyermek vágyál lenni te is, olyan bohó, olyan játszó, duzzogó, nevető pajkos édes gyermek . . . nem itt, nem itt van a te világod, nem e fényes körben, a hol a dicsőség fénye, mely pici fejecskédet környezi, pici szivecskédet föl nem melegíti, egy nevető vonást nem hoz az ajkadra, idegenbe vagy te itten, azért vagy oly szóltan, olyan komoly, azért vagy te olyan szomorú . . .

Ha megértenék a vágyadat, ha meghallanák szivecskédből olykor olykor fel-feltörő sóhajodat, ha meglátnák, csak egyszer észrevennék szép kék szemecskédben felcsillanó könyvedet — azt gondolják, örömdoban hullatod azt, mint az édes kis mamád — ha visszaadnának társaidnak, ártatlan kis jáé kaidnak. örömeidnek, magadnak téged, szomorú kis szőke angyal, édesbus kis gyermekem . . . azok a jó nénik, bácsik, az aranyos kis mamád, de jót tennének ők veled, óh de igazán szeretnének, csakis akkor igazán tégedet.

De látod, olyan gyöngék, gyarlók ők szegények, szeretnek tégedet, de magukat inkább . . .

Dicsőséggel futod meg pályádat, koszoruk hullnak lábaid elé, áhitattal veszi koszorú nevedet ajkára mindenki, és te mégis szomorúan mondd mindig, mondhatod is gyermekem . . . Nem éltem igazán, hiszen gyermek se lehettem!

De el fogod érní az ártatlan kis gyermek örömet, az igazi boldogságot s mosolyogni, nevetni fogsz ott te is majd . . . mosolygó társaid, a szárnyas angyalkák között . . . ott fen . . . az égben.

Aliquis.

Napirend 1896. július 15-én.

Naptár: szerda, jul. 15. — Róm. kath.: Apostolok oszlása. — Prot.: Henrik. — Görög-kel.: (július 3.) Jácint. — Zsidó: Ab 5. — Nap kél 4 óra 3 perckor; — nyugszik 7 óra 36 perckor. — Hold kél reggel 9 óra 36 perckor; — nyugszik este 9 óra 47 perckor. Hold van a földközében este 7 órakor.

Időjárás: hőmérséklet 19 Celsius fok meleg, légnyomás 750. Kikötés a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz, meleg idő és zivatar várható.

— (Baranyamegye közigazgatási bizottsága) ma délelőtt 10 órakor tartotta rendes havi ülését Kardos Kálmán főispán elnöklété alatt 18 bizottsági tag részvételével. A szak-előadók havi jelentései, valamint az együttesen bemutatott félévi jelentések felolvasatlanul tudomásul vétettek. A pénzügyigazgató 59 szalántai és versendi cseléd adóját referálta, melyek hibás kivetés miatt helyesbítették, vagy töröltettek. Volt ezenkívül a pénzügyigazgatónak egypár irgalmas cselekedete, midőn az adóhátralék

végleges leírását hozta javaslatba, mert az adóalapul szolgáló ingatlan oly csekély értékű, hogy alig futná ki az árverelési költségre. 36 kivételes nőülés iránti kérvény pártolólág terjesztetik föl a honvédelmi miniszterhez. A pécsi posta és táviró igazgatóság átirata, mely szerint „Sumony pályaudvar“ elnevezéssel f. hó 1-től kezdve nevezett helyen új postahivatalt létesített, tudomásul vétetett. Valami hatrendbeli anyakönyvvezetésre vonatkozó belügyminiszteri rendelet fölolvastása és az ezek körül megindult vita után az ülés 11 órakor véget ért.

— (Katonai vendégek.) Mint vasárnapi számunkban irtuk is, Lobkovitz Rudolf herceg, a IV. hadtest parancsnoka tegnap este 8 órakor Pécsre érkezett, hogy az itteni 44. és 52. gyalogezredek felett szemlét tartson. Ugyanekkor jött városunkba Forinyák Gyula tábornok, József főherceg adlátusa, a ki a pécsi 19. honvédgyalogezred és a 8. honvédhuszárezred felett tartott mai nap szemlét s az esti vonattal Barscon át Verőcére utazott. A magas katonai vendégek tiszteletére a Nemzeti Kaszinóban vacsora volt. Lobkovitz herceg ma szintén szemlét tartott a 44. és 52. gyalogezredek felett és holnap (szerdán) délelőtt Kaposvárra utazik.

— (Panasszkodó közigazgatási bizottság.) A ma délelőtt megtartott vármegyei közigazgatási bizottsági ülésben több belügyminiszteri rendelet olvastatott föl, melyekben a miniszter a bizottság véleményes javaslatát kéri, így a többi közt a siklósi önálló anyakönyvi hivatal fölállítására nézve. A referens fölolvasta az előterjesztést, midőn fölszóltat Szily László alispán, hanguloyozva azt a valóban botrányos eljárást, melyben a vármegyei közigazgatási bizottság már az anyakönyvi intézmény behozatala óta részeseül, mely abban nyilvánul, hogy a közigazgatási bizottság minden javaslata ellenkező elintézésre talál a belügyminiszteriumban, mert az állami fő-fő minden egyéb: az anyakönyvi felügyelő minden egyes konkrét esetben másképpen informálja a minisztert, mint a törvény szerint erre hivatott közigazgatási bizottság. Indítványozza tehát az alispán, hogy vagy adjanak véleményünkre oda fent valamit, vagy egyáltalában meg se kérdezzenek. Hisz ezek szerint, ha mindig ellenkezőleg intézkednek a mi javaslatainkkal, mi egészen felesleges véleményező testület vagyunk. Az állami felügyelő, ő tudja miért, mindig és mindenben ellenünk tesz és a protekcióját folyton folyvást prepotens módon érvényesíti. Ennek végre valahára meg kell szűnni. Itt van például a keszűi protekciós anyakönyvvezető, a ki évi 500 frt fizetést huz és a mellett alig van állomásán, itt lakik Pécsen, itt ügyvédbojtároskodik Krausz ügyvédnél és huzza az aránylag nagy fizetést — semmiért. E mellett a mi szegény községi jegyzőink 100—200 frt díjért kénytelenek a legterhebb állami funkciót végezni rendes teendőik elhanyagolásával. Többek hozzászólása után határozatba ment, hogy még ez alkalommal véleményezik a eiklósi önálló állami anyakönyvvezetői hivatalt, de ha a miniszter most is ellenkezőleg jár el, úgy magára vessen; mert Baranyamegye közigazgatása hiába nem fogja vesztegetni a papirost.

— (Készülődés a választásokra:)

A tolnamegyei szakcsi kerületben, úgy az ellenzék, mint pedig a szabadelvű párt megkezdette a szervezkedést. A függetlenségi és 48-as párt jelöltje Rátkay László, a kiváló népszinműirő, ki a szakcsi kerületben nagy népszerűségnek örvend. A szabadelvű párt Döry Pált, Tolnamegye alispánját lépteti fel, mert a kerület jelenlegi kormánypárti képviselőjének, Kammerer Ernőnek ismeretes reverzális ügye miatt ugysszólván teljesen elfogyott a pártja. A néppárt is próbálkosni akart ebben a kerületben, de miután tapasztalta, hogy hívőkre nem talál, szépen elhallgatott, nem akarván a pénzt teljesen eredménytelenül elvesztegetni. Pedig itt lakik egyik matadora: Apponyi Géza gróf Hőgyészen s az ő vezérlete alatt július hó 27-én Hőgyészen, augusztusban pedig Tolnán tartanak szervezkedő népgyűlést. Az a hír van elterjedve továbbá, miszerint Percel belügyminiszter a jövő képviselőválasztáskor nem Bonyhádon, hanem Szegsárdon fog fellépni.

— (A hadsereg köréből.) A király Tomcsányi József pécsi 8. honvédhuszárezredbeli zásadosnak őrnagyi helyi alkalmazásra való előjegyzését elrendelte.

— (Harkányról.) Inkább adhatnók est a cimét: ázeiai állapotok Baranya vármegyének egyetlen és gyógyhatását illetőleg az orvosi tekintélyek által páratlanul tartott fürdőhelyén. Riporterünk véletlenül átutazott Harkányon. Tizenegy óra volt, mikor odaért és végig a remek sétányon, diogenesi lámpával keresve embereket, nagynehezen talált is két öreg asszonyt. Csodálkozva kérdi tőlük, hány fürdővendég van Harkányban, ezek pedig felelnek: „talán nincs kétsszáz!“ No hát többet most sem tudott, de győttörte a kíváncsiság, készült felkeresni a fürdőigazgatót, talán ő adhatna választ a kérdésre; csak hogy ilyent hiába kerestünk az egész fürdőn, mert valóban, mit is, kit is igazgasson? E tisztet híven elvégzi a főpincér, ki azt el is mondta, hogy kimutatást a fürdővendégekről u. n. curlistát az idén nem is nyomtatnak, mert nem érdemes. Eddig összevissza volt a fürdőhelyen negyven vendég, ma nincs több husznál, ezek is sietnek haza! Miért? nincs helyén itt ennek okaival foglalkoznunk — erre még rátérünk — csak azt kérdezzük Ciceróval; „meddig élés még vissza türelmünkkel?“ Bizony bizony a kisajátítási eljárást alkalmazni lehetne Harkányra és bőven meghozná a befektetett tőke kamatait e valódi aranybánya — ha jó kézben lenne. Egyelőre nagy hű-hóval hirdetik, hogy 25-én Anna-bál lesz és ha akad valaki, ki e célra kirándul Harkányba, talán csak beteggé táncolja magát és midjárt ott is maradhat fürdőzni. Ez úgy látszik az intéző körök terve. Egy kalap alatt még csak azt jegyezzük meg, hogy Bártfán 722; Balatonfüreden 906; Lipiken 911; Tatrafüreden 1022; Gleichenbergben pláne kétezernél is több a fürdővendégek száma a július első napjaiban kiadott kimutatás szerint.

— (Ős-Pécs emlékei.) Ki tudja, talán kulturális szempontból is haszna lesz Pécs városának az önkéntes tűzoltó-testület augusztus 2-iki jubileumából. Ha a város huszonöt év alatt édeskeveset törődött is ön-

kéntes tűzoltóinkkal, meglehet, hogy ezek a mulatságuk folytán olyan emlékek birtokába juttatják, hogy azok értékes alapját képezhetik majd a pécsvárosi múzeumnak. Látható lesz ugyanis a tettyei ünnepélyen és Pécs igen sok emléke, melyek padlásokról és egyéb limlomtartó helyekről kerülnek most elő. Így első helyen említjük meg a pécsi városbíró botját, mely fekete fából áll, elefántcsont nyéllel és fején a város pecsétjével. Igen érdekes az a régi malterozó kanál, melyet a városháza alapkövetésénél használtak; van továbbá egy ősrégi festmény, mely egy páncélba öltözött hadvezért ábrázol a török hadjáratok idejéből és ezenkívül több óriási festmény is, a régi Pécs egy-egy nevezetesebb eseményét örökítve meg. Mindezek a jubileumi ünnepen a vörösbarátok klastromjának romjaiból alakítandó képcsarnokban lesznek láthatók, a mely körül olasz utcai énekesek be fogják mutatni a publikumnak a Budapesten oly nagy hírességre vergődött „Jambo-jambo” és „Funiculi-funicula” nótákat is.

— **(A „Pécsi Athletikai Club”)** igazgató választmánya tegnap délután ülést tartott, melyen a folyó ügyek elintézésén kívül elvben elhatározta, hogy a club tíz évi fennállásának megünneplésére szeptember hó elején országos versenyt rendez. A versenyproponciók kidolgozására háromtagu bizottságot küldött ki a választmány, mely bizottság még ehóban összehívandó igazg.-választmány elé fogja a kész proponciókat terjeszteni. Továbbá azon szívélyes fogadtatásért, melyben a kaposvári és keszthelyi sport club három club tagot részesített, jegyzőkönyvi közönetet szavaz a gyalogkirándulóknak a szép recordért bronz-éremet ad. — A versenyben való részvétel a club tagok részéről előreláthatólag tömeges lesz, mert a club-élet jelenleg oly élénk, amilyen már régen volt.

— **(Ipariskolai tanítók gyűlése.)** Lapunk vasárnapi számában szóltunk az iparos tanulók országos kiállításáról. Most hasonló tárgyban az alábbi tudósítást kaptuk közlés végett: Az ipariskolai tanítók — leszámítva az itthon nem levőket — teljes számban jelentek meg a belv. közs. fiunépiszkola tanácskozási termében, hogy osztályaikból az idős koru jeles tanulók közül a helybeli kereskedelmi- és iparkamara határozata folytán kiszemeljenek 40—50 oly iparos tanoncot, akiket egy arra önként vállalkozó ipariskolai tanító fölvezetne az ezredévi kiállítás megtekintésére. A gyűlésen Schneider István iparisk. igazgató elnökölt, ki személyesen följegyezte az inasok neveit és foglalkozását, kiket a tanítók a fönti oéltől neki ajánlottak. A tanulók vezetőjéül Mihálovics Antal belv. közs. tanító vállalkozott, ki egyuttal legközelebb nyilvánosan a lapok útján föl fogja szólítani az iparos tanulókat, illetve ezek gazdáit, hogy azon inasok, akik ki nem jelöltettek az ingyenes utazásra, de együtt óhajtanák menni ezekkel, nálam t. i. a vezető-tanítónál mielőbb jelentkezzenek. — Ajánljuk e pártolásra méltó eszmét iparos munkaadóink szives figyelmébe. A nyilvános fölhívás minden részletről fölvilágosítással fog szolgálni.

— **(Jegyzők lakomája.)** A pécsi járás jegyzői kara ma délelőtt értekezletet tartott a főszolgabírói hivatalban, melyen hivatalos intézkedéseket beszéltek meg. Délután egy órakor a jegyzői kar a „Mátyás Király” ban bankettre gyűlt össze a résztvevő azon a szolgabírótság egész tisztviselői kara is, Vaniss Sándor főszolgabíróval együtt. A jegyzők lakomája csak ugy négy óra felé ért véget, mikor aztán szétszoltak a haza siettek székhelyeikre.

— **(Mosog a néppárt.)** Nem volt elég a néppártiaknak a szabadszentkirályi hadjárat. Ugy látszik, maguk is belátták, hogy nem valami nagy dicsőséget arattak ott, mert most — mint halljuk — szükségét érzik egy újabb népgyűlés tartásának, melylyel Német-Bólyt fogják szerencsétlenni. Halomás szerint maga a főhercegi rangban levő, aranygyapjas néppártja, Zichy Nándor gróf is lejön a gyűlésre s ott igazolni fogja magát, hogy dacára annak, miszerint tenyész-bikákat nem hajlandó adni a szegény népnek, csak hangzatos jelszavakat, ő mégis a népnek legeslegjobb s legeslegjobb — jóakarója.

— **(Harapós kutya.)** Horváth Sámuel zenészt a sörház utcában — amint ott gyanútlanul hazafelé ment — egy kutya megrohanta és jobb lábán megharapta. A megharapott ember sebét Ludwig Ferenc dr. városi tisztiorvos kiégette és kötéssel ellátta; a kutya pedig megfigyelés alá vétetvén, Pajor városi állatorvos által teljesen egészségesnek találtatott. A harapós kutya gazdája ellen a megharapott ember kártérítési pört indit, s az majd a saját kárán tanulja meg, hogy kutyájára jobban vigyázzon és szájkosár nélkül ne engedje ki az utcára.

— **(Pécsi honvédek hadgyakorlatai.)** Honvédeink holnap (szerdán) kezdik meg ezredgyakorlataikat, melyek most Pécs környékén fognak lefolyni. A gyakorlatokra a kaposvári honvédek is ideérkeznek, s a sátoztáborban szállásoltatnak el. Az ezredgyakorlatoknál a 8. honvédhuszárezred egy százada is jelen lesz s a küldöncök szerepét fogja betölteni. A kaposvári honvédeket Fűspök alezredes vezényli Pécsre s Abaligetnél kezdődik meg a gyakorlatok alkalmával szokásos csatározás. Az ezredgyakorlatok augusztus elejéig tartanak, mikor a kaposvári honvédek visszamennek Kaposvárra s ott várják be a tartalékosok bevonulását. Honvédeink őszi fegyvergyakorlatai a tüzércsapatokkal egyetemben augusztus 25-től szeptember 13 ig tartanak Jánosházán és Zala-Szentgróton, valamint ezek vidékén s erre a pécsi 19. honvédgyalozezred a Kaposvárott állomásozó 3. honvédzászlóaljjal egyetemben és a tüzércsapatok fognak összpontosíttatni.

— **(A megyei árvaház tehenésze.)** Baranyamegye árvaháza számára Szily László alispán kezdeményezése folytán tehenészetet rendeznek be. A tehenek számára az istálló elkészülvén, minthogy az árvaház-alapból a tehenészet berendezése nem lehetséges, megkeresték az uradalmakat s eleddig a következők jelentették be, hogy egy-egy tehenet ajándékoznak az árvaház számára: Frigyes főherceg uradalma; Brázay Kálmán pellerdi, özv. Majláth Györgyné,

bakócai, Grosz Antal őszi birtokosok és Mándi S. szentl. nagybérlő. Hg. Schaumburg Lippe uradalma pedig száz frtot adományozott ugyane célra.

— **(Térzene.)** A 44. gyalozezred csütörtökön d. u. 6 órakor a felső sétaterén térzenét rendez a következő műsorról: 1. Millenniumi induló Kristóf Tivadar karmestertől, először. 2. A „Graniczárók” című horvát opera nyitánya. 3. „Mézesbetek” keringő Kristóf Tivadar karmestertől. 4. Kardal és finale a „Hunyady László” című operából. 5. Növeldői emlék, mazurka Amberger-től, először. 6. Fantázia az „Aida” című operából.

— **(A magyar nyelv az iskolában.)** Kisfalud, megyénk egyik községének iskolaszéke az ezredév alkalmából — mint levelezőnk jelenti — egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy iskoláiban az eddig használt német nyelv helyett a jövő tanévtől kezdve magyar nyelven fog taníttatni.

— **(Pályázat.)** A siklósi adóhivatalnál egy adótisztai állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a pécsi pénzügyigazgatóságához.

— **(Gyermek a korcsmában.)** Mattern János, hároméves fiúcskát elvitte magával az apja a Gründler-utca 1. szám alatti korcsmába. Míg az öreg Mattern sörözött, a kis fiu elcsatangolt az udvaron s ott a korcsmáros kutyájával kezdett játszani. A kutya a játékot nem vette tréfára s egyszerre ráugrott a kis gyerekre és megharapta. A megharapott kis fiút a tisztiorvos látta el orvosi segélylyel; a kutyát pedig az állatorvos megvizsgálta s azt teljesen egészségesnek találván, a fiut könnyű harapási seben kívül más veszély nem fenyegeti.

— **(Új anyakönyvvezető.)** A belügyminiszter Somogy megye gyékényesi anyakönyvvezetővé kinevezte Ungér Samu ottani lakost s őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködésével is megbizta.

— **(Névmagyarosítás.)** Gungl Károly, pécsi lakos, vezetéknevét belügyminiszteri engedélylyel Palfira magyarosította.

— **(Új marharakodó állomás.)** A magyar államvasutak kezelése alatt álló Kaposvár fonyódi h. é. vasut vonalán Somogy vármegye területén fekvő Lengyeltóti és Osztopán vasuti állomások marharakodó állomásokul engedélyeztettek.

— **(Mohácsi iparosok baja.)** A mohácsi ipartestület régebbi kelettel bepanaszolta az alispánnál Vaniss Sándor most pécsi főszolgabíró, hogy még dárdai szolgabíró korában a dárdai vásárra érkező mohácsi iparosoknak a lehető legrosszabb helyeket jelölte ki. Az alispán kihallgatta a szolgabíró és mivel ez azt mondta, hogy a ki előbb érkezik a vásárra, az a jobb helyeket jogosan elfoglalhatja, mivel pedig a mohácsi iparosok testületileg későn érkeztek, — szokás szerint — midőn már a jobb helyek okkupáltak, — az alispán a kérvényező mohácsi iparosokat elutasította alaptalan előjogokat kívánó vádaskodásukkal. De e határozat ellen a mohácsiak felebezték magához a királyhoz. A kabinetiroda a kérvényt minden megjegyzés nélkül leküldte a belügyminiszterhez; innét pedig

érdemleges eljárás végett leérkezett Baranyamegye közigazgatási bizottságához, mely ma döntött ebben az ügyben végérvényesen, helybenhagyván mindenben az alispán intézkedését. Egyben pedig, mivel az ipartestület — valószínűleg nem ismervé a törvény rendelkezéseit — nyomtatványain folyton és állandóan használja magamagáról „az I. fokú iparhatóság” firmát, ettől a címhasználatától az ipartestület eltiltatott és az ez iránybani „megrovási kaland” részére a mohácsi szolgabírói hivatal utján kézbesített fog.

— **(Fogház vizsgálatok.)** Junius hó 22., 24., 25. és 30. án, valamint f. hó 3. án és 9. én Zsolnay György kir. főügyészi helyettes a melléje rendelt börtönvizsgáló bizottsággal alapos szemle alá vette a vármegye területén levő járásbírói fogházakat. Erről való jelentését ma terjesztette be a közigazgatási bizottsághoz. E szerint a pécsvárad-i fogház helyisége okszerűtlen, új építendő, a sásdi pedig oly primitív, hogy fogháznak nem is nevezhető, egy szegényes, az előtt istállónak használt vályogépület, mely a lehető legegészségtelegebb és az igazságügyi tárca mégis 450 frt évi bért fizet érte. A többiek, mint a siklósi, szentlőrinci kifogástalanok, Mohácson pedig új fogház fog épülni, míg a dárdai fogház modern és mintaszerű. Az élelmezés azonban mindenütt kifogástalan, sőt nagyon is jónak mondható.

— **(Talált csontvázak.)** Tegnap nagy földbeomlás történt a Hunyady-utcában, a főreáliskola előtt, a mely nem okozott ugyan semmi szerencsétlenséget — s ez még benne a szerencse. — de elég munkát ad a

helyreigazítása. Érdekes, hogy a beomlott föld alatt valami ősrégi pincét fedeztek fel, a mely két irányban is elágazik s százévekkel ezelőtt használt alagut maradványa. A földhányás közben egy férfi és egy nő csontvázra is akadtak, melyek azonban pár száz éve lehetnek már a föld alatt. A csontvázakat szépen elföldelték a régi nyugvóhelyükön, hová hogy mikép kerültek, az a régi mult titka marad örökre.

— **(Közdok Baranyában.)** A pénzügyigazgatónak a mai megyeközigazgatási bizottságban fölolvastott jelentése szerint a folyó év junius havában egyenes adókban befolyt a vármegye területén 35.389 frt 02 kr; a mult év hason időszakában 38.580 frt 86 kr, vagyis az idén 3101 frt 84 krral kevesebb. A folyó év január 1-től junius 30-ig befolyt összesen 550.297 frt 46 kr, míg a mult év hason időszakában 541.279 frt 31 kr; vagyis végeredményben az idén 9.018 frt 15 krral több.

— **(Állatjárványok.)** A legújabb kimutatások szerint megyénkben az állatjárványok állása a következő: száj- és körömfájás 39 községben 577 udvarban uralkodik; rühkór 14 községben 65 udvarban, sertésorbán 7 községben 197 udvarban, sertésvész pedig 83 községben konstatált. Somogyvármegyében veszettség 8 községben 8 udvarban, száj- és körömfájás 30 községben 30 udvarban és sertésvész 73 községben lett konstatálva.

— **(Hogy lehet meggazdagodni.)** Holdvilágos nyári éjszakákon sok liter viz folyik le a Tettye-vizén és sok liter szóda-spritzer a korhelyek öblös torkán. Regge-

lenként azonban a viz csak folyik tovább, a korhelyek asztalán már rég megürült a pohár. Ilyenkor aztán hangos a jókedv az éjjeli tanyákon; csak úgy zúgnak bele a falak. Csak amikor jó magasan áll már a nap, esik vége a mulatozásnak. Egy ilyen vidám mulatozó kompánia egyik tagjával furcsa história történt meg a napokban. A mint hazafelé tartott a dáridóból, az utja egy ruhakereskedő boltja előtt vezetett el. A kirakatban egy lehetetlen színű ruha vonta magára hősünk figyelmét. Nézte nézte hosszan mindaddig, mignem borsasztó módon megkivánta azt a ruhát. Bement a boltba és magára próbálta a lehetetlen színűt, amely hosszú is, bő is volt és úgy állt rajta, mintha valamelyik óriásnak a bőrébe bujt volna. Mámoros fővel szépnek találta magát az új ruhában, amelyért nyomban ki is fizetett 25 pengő forintot. Aztán hazament és lefeküdt aludni. Csak másnap ébredt fel tisztult fejjel, egészségesen. Persze megint magára öltötte az új ruhát s — óh borsalom! — vagy ő ment össze, vagy a ruha lett nagyobb. Ugy elzárta a lehetetlen színűt a szekrényébe, hogy meg se látta többé. Másnap egy jó barátja holt részegen fölvetődött hozzá s felzavarta az álmából. Annak eladta a ruhát hét forintért. A jó barát ma reggel eladta a szabónak a ruhát potom hetvenöt krajcárért. A szabó palotát készült venni az alakulóban levő — tisztviselő telepen.

— **(Katonai felülvizsgálat.)** Tegnap katonai felülvizsgálat volt a vármegyházán a rendes felülvizsgáló bizottsági tagok előtt, melyre Baranya, Tolna, Somogy és Zalamegyéből szokott időnkint egy-egy csapat katonai felülvizsgálatra utasított egyén be-rukcolni. Most is egy csomó volt a felülvizsgáltak száma, kiknek nagy része újabb felül-

tartanak és a kik fűsthöz hasonló okból el nem hagyják nemzetöket és örökségöket.

A beteg intésére Abdullah sejk gyengén felemelte a tiszta fehér párnát, melyen őszfürtű feje nyugodott, s kivett az alól egy összekötött irat csomót. Sárga, elavult levelekből állott az, egy hányatott élet örömeit és szenvedéseit tartalmazva.

— Most már nyugodtan halok meg, Az Isten szabad ege alatt temess el, hű barátom; hadd lepje siromat vad virág, hadd énekeljen felette a természet dalosa, hiszen én is az égi szent szabadság hive, s a szeretet rajongója voltam. . . .

A jámbor török vigasztalni akarta a kimerült beteget, kinek arcán egyszerre boldog mosoly tűnt fel és kezeit összekulcsolva mellén, egy utolsót sóhajtott, s szeméit örökre lezárta.

— Nyugodjál csendesen, te nagy ember, s vezessen be Istened az örök boldogság honába, s lásd meg hazád onnan felülről boldogan, ha már a földön nem láthattad visszont.

Az alkony pirja elönté az egész szemhatárt. A tengerről enyhe szél fujdogált, s elhozta a büszke gályák zaját, az erdő suhogását, csermelyek csörgését, a lég dalosainak énekét a hallgató fülébe. A rodostói temető lombos fáin alatt két alak siet ugyanazon cél felé. Magas, deli termetű az egyik, megtört, magába szálló a másik; mindkettő nő. Az elsőnek ezüstfehér fűrtjei oly szépen árnyalják be arca jóságát mutató vonásait; ilyen lehetett a római matróznak között a Gracchusok anyja. A második arcán ifjúsága viharai csaknem vissza-

XIII.

LENN A FÖLDÖN S FENN AZ ÉGBEN.

„És azután megszününk a kéréstől, mind a büntől, mind a bujdosástól, mind a telhetetlen kívánságtól.”

Mikes.

Abdullah sejk éppen most végzé reggeli imáját arccal a szent város felé fordulva s már köpenyébe burkolózik s kilép a csendes utcára, melyen még egy igazhivőt sem lát. Nincs ő neki most senkire semmi gondja; sietve halad el még az álom karjaiban nyugvó hittársak lakai előtt, míg végre egy rozzant házhoz ér, melynek faláról már mind lehullott a vakolat, kapufélfája megkorhadva áll s tetőzetén bekandikál az ég örök vándora. Minden tétovázás nélkül lép be a burjántól s gatzól felvert udvarba s csak akkor halkítja meg fasarui zaját, midőn egy ajtó elé ér, melynek kilincaét csendesen nyomja meg s eltűnik rajta.

Benn a homályos szobáczkában minden néma, minden csendes. S a jámbor török félrevonja az ablak függönyeit úgy, hogy a felkelő nap sugara: betűznek komoly arcára, ősz fűrtjeire s láthatóvá tesznek mindent. A fehér falakon régi fegyverzet függ, melyet a por ujjnyi vastagon ellepett már s szemben evvel egy feszület, minden éke az egész lakásnak. A feszület alatt egy tábori ágyon egy agg ember fekszik; kezei

vizsgálatra utasított, tizen katonai szolgáltra már alkalmasnak találtattak, kettő pedig katonai szolgáltra végleg alkalmatlannak jelentetett ki.

— **(Verekedő lányok.)** Tegnap este a Majláth-utcában két leány — bizonyára szívbeli ügyek miatt — összeverekedett és ugyancsak megérezte egymás képével a tenyerük keménységét. A verekedés oka még vasárnap este a lövész kertben tartott táncmulatságon történt szóváltás volt, hogy a két leány — egy legény miatt bossut esküdött egymás ellen. Bosszujokat aztán tegnap este ki is töltötték egymáson, nem kis élvezetet szerevve párosviaskodásukkal az utca lakóinak. Szerencséjükre, hamarabb befejezték a harcot, mint sem rendőri segítség érkezett volna s így a két verekedő nem is került a kóterba.

— **(Műkedvelő színelőadás)** tartott tegnapelőtt a „siklósi iparos ifjak önképző egylete“ a „Pelikán“ nagyvendéglő kerthelyiségében Kórodi János zenekarának közreműködésével. Színpadra került a „Kukli-Prédikáció“ című vigjáték. E darabban közreműködtek: Ambuzs Imre, Mittler József, Bézl Gusztáv és Schippert János; Ambuzs Ilonka, Guttman Mariska és Cvenits Juliska. Ezt követte „Miért nem házasodik meg a sógor“ című vigjáték. Ebben a darabban Winkovics Ödön és Pávik József; Csenits Mariska és Guttman Mariska játszottak. Az előadás után táncmulatság következett.

— **(A fakir legujabb kalandja.)** Csodálatos kalandokat élnek át Budapesten a dicső fakírok. Az egyikről nem régen azt

beszélték, hogy egy gyönyörű és dúsgazdag grófnő szívét gyújtotta lángoló szerelemre és vele együtt szökött a lotosz-virágok hazájába. A korszó hir nem dementáltatván, bizonyos, hogy igazat állított, hanem az is bizonyos, hogy azóta a fakir jónak látta visszatérni hozzánk, mert különben nem lehetett volna része abban az új kalandban, mely tegnap történt a budapesti viaszfigura kabinetben, hol ünnepelesen, nagy publikum jelenlétében elaltatták. A műtét kitűnően sikerült és a fakir csakhamar mély álomba merült. Alig kezdte meg a jámbor hívő boldog alvását, egy gonosz nészó az orra alá tartotta azt a bizonyos fekete port, melytől az emberek tüszenteni szoktak, közönséges nevén tubákot. A hatás meglepő volt. A szegény fakir elkezdett tüszenteni. Eleinte erőnek erejével küzdeni látszott ellene, de hasztalan, sőt utóbb — oh, szörnyűség — az orrát is elkezdte vakargatni. No, de ez már sok volt a publikumnak! 30 krajcár belépti díjat fizetni, hogy meglássák, hogyan vakarja valaki az orrát — még sem egészen csekély dolog. Hatalmas zugással kezdték a belépti díjakat visszakövetelni dacára annak, hogy a fakir — kellő tüszentések után — ismét mély álomba látszott szenderedni. A zajongás vége az volt, hogy a „tubákmerénylőt“ a kapitányság elé vitték, hol a fakiri impressárió követelte, hogy mint merénylő a hóhérnak átadassék. — Sajnos, a kapitányság más nézetten volt és a delinquent, miután vele jegyzőkönyvet vett fel, szabadon bocsátotta. Sajátságosak is azok a fakírok!

Törvényszék.

§ **Az apa bosszujának ára.** Lapunkban annak idején megirtuk annak a véres pünkösdi mulatságnak a történetét, mely a múlt évben esett meg Mohácson. Bakó Márton mohácsi lakosnak a fia egy kocsmában mulatott s ott a fiatal Bakót a mulatság hevében alaposan eltángálták a legénytársai. Ezt a hirt egy asszony nyelvű polgár nosza rögtön megvitte az apának, Bakó Mártonnak, persze tóditva rajta egy nagyot, hogy a fiát — agyonverték. Bakó Márton bosszútól lihegve sietett a helyszínére s ott a legközelebb elébe kerülő Viola Tassai Ferencet egy késsel leszurta, hogy megbosszulja a fia halálát. Bakó Martont a pécsi kir. törvényszék szándékos emberölés büntetében mondta ki bűnösnek s ezért hétesztendei fegyházra ítélte. A pécsi kir. tábla azonban e büntetést tízévi fegyházra emelvén fel, az elítélt védője Flóris Endre dr. felebbeszésére a budapesti kir. Curia — Bakó erős felindulását nagy enyhítő körülménynek vevén — a kir. törvényszék ítéletét hagyta helyben s kilenc hónapot kitöltöttnek is vett a hét évből. Így tehát még 6 esztendeje és 2—3 hónapja van hátra a fia bántalmazását halállal megbosszuló apának, akit most már — büntetése kiállása végett — felvisznek a soproni fegyházba.

§ **A hamisító büntetése.** Jurisica Radoszlav volt siklósi lakosnak pénzre lévő szüksége, ahhoz a tilos módhoz folyamodott,

össze vannak kulcsolva mellén, melynek lassu emelkedése mutatja, hogy még az álom boldog hazájában jár, talán gyermekkorra virányain, vagy ifjusága reményei között bolyongva.

Abdullah egy áldó mozdulatot tesz kezével a szunyadozó felé s a mellette levő gyógyító italt megvizsgálva, meglegedetten suttozja:

— Elfogy már, elfogy, s a te életed is fogy vele szenvedő barátom. A keresztények istene röviditse meg szenvedéseidet; a nagy próféta sem büntet meg érte, ha halálodért könyörgök, hiszen oly régóta s oly sokat szenvedsz már. Ah, te szent, te büntelen ember vagy, s ha testedet be is fogadja a föld, melyben társaid nyugosznak, lelkedet örök boldogsággal ajándékozza meg istened, a mint a jámbor muzulmánt paradicsomba juttatja Allah . . . Ébredsz, ébredsz már . . .

És az agg török félre vonul az ágy fejéhez, hogy a felébredő először meg ne pillanthassa. Az ősz ember lassan felnyitá szemeit, melyek megtört fényét gyengén jártatja végig maga körül; majd felemeli jobbját s végig simítja vele rendős homlokát, mintha csalfa álmat akarna elűzni. Midőn a világosságához hozzászókött szemeivel csak az ürességet látja maga körül, megszólal csendes, gyenge hangon, melyben egy élet fáradalma, reménye és szenvedései találnak kifejezést.

— Egyedül! . . . egyedül! . . . Igazat mondtál, te büszke asszony, igazat. Nincs senki, ki meghallgatná sóhajom, ki megértene szívemet; csak egy volt, egy, de azt is elragadtad. És még sem voltam boldogtalan, míg éltek ők, társaim; míg élt az az ember, kit szere-

tettel, hűen követtem mindig utain s kinek boldogsága az én boldogságom, bubánata az én bubánatom volt. Ah, mily régen is volt . . . régen, nagyon régen. Egy angyali nő avatott fel engem a hűség mátyrjává, nem, nem ő, hanem szerelmem iránta. És azóta . . . azóta hosszú ötvenöt év telt el, és e hosszú ötvenöt év alatt én újra szerettem nem az ifjuság ábrándjával, hanem a férfikor szenvedélyével, de osztályrészem csak a lemondás volt. És mit nyertem jutalmul? Elmentek, itt hagytak mindnyájan. . . . Egyedül vagyok . . . egyedül! . . .

Egy szilárd kéz enyhe érintését érzi a lázasan panaszkodó beteg férfi homlokán. Alig lélezkzik szavai után; szemét lezárja, oly jól esik neki az a szeretettel teljes simogatás. Egyszermind elébe lép ősz ápolója, s békítő hangon szól hozzá.

— Nem vagy egyedül, szenvedő barátom. Veled van Istened, veled van az Ég kegyelme.

— Velem, velem van. Óh, hisz az tartott fenn annyi megpróbáltatás, annyi, vész között. Szeretnemnek nincsen tárgya már, utolsó reményem is romba omlott, csak hitem él még, mely örök üdvöt biztosít számomra. . . . Be jó vagy te, Abdullah sejk; fizesse meg az egy igaz Isten, mit velem teszel. Csak nálad találtam egyedül számalomra az emberek között, s ezt meg akarom hálálni. Itt, fejem alatt vannak irataim, melyekben bejegyeztem élményeim; vedd azokat magadhoz, s juttasd őket hű kezekbe, hogy ha olvassák szegény hazám fiai, megismerjék belőlök a hontalanok sorsát. És tanuljanak példánkból; mert boldogok azok, kik tanulni fognak rajtunk, kik az orszaggal együtt

hogy két jóismerőse nevét ráhamisította egy váltóra s azt a siklósi takarékpénztárnál kifizettette. Mikor azonban a váltó lejárt, a hamisítás kitűnt s Jurisice magánokirathamisítás miatt vád alá helyeztetvén, félelmi fogházra ítéltetett a pécsi kir. törvényszék előtt. Es itéletet a pécsi kir. ítélőtábla, most pedig a budapesti kir. Curia helybenhagyván, a beremendi születésű, jelenleg bizováci lakos, foglalkozására nézve hajdu elitelt át lett adva a pécsi kir. ügyészségnek, hogy a hamisításért rá mért büntetést leülje.

§ Különös felfogás. Lopásért vádolva áll egy notórius csavargó a bíróság előtt s ott a következő párbeszéd fejlődik ki közte és az elnök között:

Elnök: Ha nem csalódom, a gonoszság már vérében volt a családjának.

Vádlott: Fölfogás dolga.

Elnök: Mondja csak, mi történt a maga apjával?

Vádlott: Elitelték és fölakasztották.

Elnök: És miért akasztották föl?

Vádlott: Hiába mondom meg, az elnök ur ugy sem hiszi el.

Elnök: Mondjon igazat és elhiszem.

Vádlott: Hát azért akasztották föl, mert egy ember életét megmentette.

Elnök: Ez nem igaz.

Vádlott: (igen komolyan): Boldogult atyám emlékére esküszöm, hogy a valót mondtam.

Elnök: De az lehetetlen.

Vádlott: Fájdalom mégis úgy van. A bírósággal tudom bizonyítani (Elérzékenyülve.) Szegény apám! Amiért oly nemes szívű volt, hogy a bogárdi kisbíró életét megmentette, csufos halállal kellett lakolnia.

Elnök: Mondtam már, hogy ez lehetetlen.

Vádlott: És mégis úgy történt. Ha tesszik, elmondhatom az esetet.

Elnök: Röviden?

Vádlott: Egy perc alatt.

Elnök: Hát beszéljen.

Vádlott: A bogárdi jegyző rablógyilkosságának esett áldozatul s a gyanu a kisbíróra irányult. A vizagálat kétségtelenül bebizonyította, hogy haragban élt a jegyzővel, hogy fenyegette, hogy a gyilkosság idején együtt voltak s hogy a ruhája véres volt. Azután halálra ítélték s miután nem kapott kegyelmet, kitették a siralomházba. A hóhér megérkezett, az akasztófát fölállították s már-már vinni akarták, hogy a földi igazságszolgáltatásnak eleget tegyenek. Ekkor boldogult édes apám megcselekedte azt a kunsztot, hogy a kisbíró életét megmentette.

Elnök: Hogyan?

Vádlott: Bevallotta, hogy a jegyzőt ő gyilkolta meg. És mert egy ember életét megmentette, hát fölakasztották. (Elkeseredve.) Hát az igazság ilyen Magyarországon.

TÁVIRATOK.

Zavargások Krétában.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párizsi Havas ügynökségnek jelentik Athénből: A krétai nemzetgyűlésnek mára aggódva várt egybegyűléséről még nem érkezett hír. A Herakleionban öt keresztény holttestet fedeztek föl, a mi fölött a keresztények elkeseredve fegyveresen megtámadtak két mohamedán falut.

— **A csódba került magyar kártyagyár.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az I. magyar kártyagyár részvénytársaság mai közgyűlésén az igazgatóság bejelentette Zsiros volt vezérigaz-

gató bűnös üzelmeit, a mikért fenyítő feljelentést csakis 70 éves kora miatt nem tettek. A közgyűlés tudomásul vette ugyan a jelentést, de az igazgatóságnak a felmentvényt nem adta meg.

— **Meggyilkolt gróf képviselő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Sztáray István grótot, a nagybereznai kerület orsz. képviselőjét Szobráncon meggyilkolták. A gyilkos, vagy gyilkosok az ablakon keresztül lóttek be a gróf hálószobájába. Valószínűleg azok a parasztok lehettek, a kik ellen a gróf nem régiben pörököt nyert. Egyszer már dinamittal akarták fölrobbantani, de akkor csak a butorokban esett kár. A nemzeti kaszinó és a szabadelvű kör kitűzték a gyászflobogót.

— **Felfedezett rablók.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A minapi bimbódombi villarablás tettesei Lanyai és felesége személyében ma kézrekerültek. Ezek voltak, akik 3 év előtt a déli vasut kárára azt a nagy rablást elkövették.

— **Vasuti katasztrófa.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Lepuy-saint George d'Aurac mellett tegnap délután a személyvonat kisiklott, mely alkalommal négy ember meghalt és hatan megsebesültek, ezek közt kettő súlyosan. Kilenc kocsijeljesen szétzúzódott.

Szerkesztői üzenet.

Gyalog István gimn. igazgató urnak **Bonyhád**. Becses sorait köszöltük tanügyi referensünkkel, aki szives készséggel e helyütt is elismerni kénytelen, hogy tudomása nem volt és nem is lehetett arról, hogy az egyházmegyei konvent határozata tiltja az ág. ev. gimnáziumok értesítőiben az érdemsorozat közzétételét. Természetesen ebbeli kifogásaink ehhez képest módosulnak.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyzették Pécs szab. kir. város 1896. évi július 11. napján tartott hotivásárán.

Az árak métermézedeként számláltatnak.

Buza 6.10—6.80; kétszeres 5.10—5.20; rozs 4.70—4.90; árpa 3.40—3.50; zab 5.60—5.70; búzáköny — —; kukorica 3.80—4.—; szénna 1.20—1.50; szalma 1.—.

Kináljat: közép, mintegy — gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIJS JÓZSEF
 kiadó.

NYILT-TÉR +)

Természetes szénarvadás csavanyóvív a mohad

ÁGNES

forrás. Legjobb asztali és üdítőtál. Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaraknál.

Járvány idején präservatív gyógyszernek bizonyult.

Szétküldése **Édeskuty L.** udvari eladó által Budapest.

— Kapható mindenütt. —

Urak figyelmébe!

Mióta a **Zentler-féle kész ruha-tároló** Pécsen, király-utca 1-ső szám, Bazár épület megnyilt, fölsőleg ruhát megrendelés útján készített.

A **Zentler-féle férfi- és gyermek-ruha-raktárban** rendkívül nagy választékban kapható legújabb divat szerint készült mindennemű

nyári öltözetek, mindenféle

sport-ruhák, porköponyegek, gyermekruhák, cosztümekek stb.

Különös nagy raktár kiváló jó minőségű vízhatlan **esőköponyegekben.**

ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. udvari férfi és gyermekruha gyári raktár

Pécsen, Király-utca 1. sz., Bazárépület.

Az árak bámulatos olcsósága felől csak úgy szereshet bárki is fogalmat, ha a Zentler-féle ruharaktárt személyesen meglátogatja.

Egyedüli legjobb mosóeszköz a jelenkorban az ujonnan föltalált cs. és kir. kizárólagosan szabadalmazott

Mosó gép

finomra csiszolt karraral márványból, **Hlavacsek szabadalma**, minden eddig létező hasonnemű készítményt föltulmulva, mely a márvány keménysége és szilárdsága következtében elpusztíthatatlan, folyton sima és tiszta marad, a miért is kifogástalanul, gyorsan és hóféheren lehet rajta mosni, megkiméli a ruhát, megtakarítja a szappant és az időt így astán minden létező mosógépet föltulmul. E mellett a szab. márvány mosógépek szerföltött jutányosak. Az árak a következők:

- I. nagyság 25 × 30 cm 2 frt 50 kr.
- II. " 30 × 35 " 3 frt 50 kr.
- III. " 35 × 40 " 4 frt 50 kr.

Kaphatók a pénz előleges beküldése, vagy utánvétel mellett egyenesen és egyedül a feltalálónál

A cs. és kir. kizár. szabad.

Hlavacsek-féle vállalatnál

Strakonitz-ban (Csehország.)

Ismételadó kereskedők megfelelő százalékban részesülnek.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papírmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papíron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobozokban, írotollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.